

РЕШЕНИЕ

№ 602

гр. София, 26.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 14-ТИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на дванадесети април през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Ася Събева

Членове: Елена Тахчиева
Кристина Филипова

при участието на секретаря Таня Ж. Петрова Вълчева
като разгледа докладваното от Кристина Филипова Въззивно гражданско дело № 20211000502920 по описа за 2021 година

С решение № 61 от 4.12.2020 г. по гр.д. № 110/19 г., ОС Монтана, се ОТНЕМА В ПОЛЗА НА ДЪРЖАВАТА по иск с правно основание чл. 153, ал. 1, вр. § 5, ал. 2 от ЗПКОНПИ предявен от КПКОНПИ, имущество на обща стойност 87 363 лв. от Ц. Г. А., Ш.Х. М. Б., Г. Ц. Г., и от „Ш. Х.“ ЕООД, тъй като е налице значително несъответствие в имуществото на проверяваните лица както следва:

На основание чл. 142, ал. 2, т. 1, във връзка с чл. 141 от ЗПКОНПИ от Ц. Г. А.:

- лек автомобил марка „Алфа Ромео“, модел „Мито“.

На основание чл. 142, ал. 2, т. 2, във връзка с чл. 141 от ЗПКОНПИ от Ц. Г. А. и Ш.Х. М. Б.:

- лек автомобил марка „Мерцедес“, модел „ML 500“,
- лек автомобил марка „Фиат“, модел „Стилно“,

На основание чл.145, във връзка с чл. 141 от ЗПКОНПИ от „Ш. Х.“ ЕООД:

- лек автомобил, марка „Мерцедес“, модел „Ц220“,

На основание чл. 146, във връзка с чл. 141 от ЗПКОНПИ от Г. Ц. Г.:

Самостоятелен обект в сграда в гр. Лом, представляващ магазин № 1, в УПИ I, в кв. 92 по плана на гр. Лом, с предназначение търговска дейност, с площ от 50,49 кв. м., ведно със съответните идеални части от общите части на сградата и от правото на строеж върху терена.

С решението се ОТХВЪРЛЯТ предявените от КПКОНПИ искиове за отнемане на имущество на обща стойност 31 445, 54 лв., както следва:

от Ц. Г. А.

- За Сумата в общ размер на 7 484,46 лв., представляващи парични преводи от трети лица чрез системата Western Union в „Интернешънъл Асет Банк” АД с получател Ц. Г. А..

- Сумата в размер на 1 220,55 лв., представляваща погасителни вноски по кредит № 400065018/14.09.2017 в „Ти Би Ай Банк” АД с титуляр Ц. Г. А..

- Сумата в общ размер на 1 435,50 лв., представляващи внесени суми на каса по разплащателна сметка в лева №20975974 в „Банка ДСК „ЕАД с титуляр Ц. Г. А..

- Сумата в общ на размер 15 596,92 лв., получена от чуждестранно лице (D. A. M.) по разплащателна сметка в лева №20975974 в „Банка ДСК „ЕАД с титуляр Ц. Г. А..

- Сумата в общ на размер 7 754,91 лв., получена от чуждестранни лица К. Т., Ирландия и R. A., Гърция чрез система за парични преводи в „Банка ДСК „ЕАД с получател Ц. Г. А..

- Сумата в общ на размер 7 228,74 лв., представляваща парични преводи от трето лице Н. А. чрез системата Western Union в „Сосиете Женерал Експресбанк” АД с получател Ц. Г. А..

- Сумата в размер на 4 639,86 лв., представляваща направени вноски по кредитна карта Visa Elctron № ***** в „Юробанк България” АД с титуляр Ц. Г. А..

- Сумата в размер на 2 806,60 лв., представляваща паричен превод от трето лице с наредител К. Т./Ирландия чрез системата Money Gram в „Общинска банка” АД с получател Ц. Г. А. на основание 151, във връзка с чл. 142, ал. 2, т. 1, във връзка с чл. 141 от ЗПКОНПИ.

и от Г. Ц. Г.

- Сумата в размер 81 лв., представляваща паричен влог по сметка № 14374737 в евро, открит в „Банка ДСК” ЕАД, закрит на основание 151, във връзка с чл. 142, ал. 2, т. 3, във връзка с чл. 141 от ЗПКОНПИ като НЕОСНОВАТЕЛЕН.

С допълнително решение от 10.06.2021 г. се отхвърля искането за отнемане на незаконно придобито имущество от Ц. Г. А. в размер на 100 лв., съставляващи продажна цена на имуществени дялове от „Мира4Джи“ ЕООД.

Срещу решението е депозирана въззивна жалба от ищеца в първоинстанционното производство КПКОНПИ. Твърди, че на отнемане подлежи незаконно придобито имущество, за което законът не изисква да е в размер над 150 000 лв. (чл. 114 ЗПКОНПИ). Изтъква се, че по правило то трябва да е налично в края на проверявания период, а ако не е можело да бъде отнето като обособено имущество, защото липсва или е отчуждено, се отнема неговата парична равностойност (142, ал. 1 и чл. 151 ЗПКОНПИ респ. чл. 63, ал. 1 и чл. 72 ЗОПДНПИ (отм.). Поддържа още, че тъй като няма доказателства имуществото да е напуснало патримониума на лицето, то логично следва да се приеме, че е налично и следва да се отнеме неговата равностойност, като се позовава на практика на АС Варна и ОС Русе, като е подчертал, че практиката на ВКС, визирана от първоинстанционния съд не е задължителна, с оглед изменението на чл. 290 ГПК.

С жалба на КПКОНПИ срещу допълнителното решение се претендира отмяната му, като се твърди, че към момента на придобиване на дружествените дялове на стойност от 100 лв. през 2012 г. ответницата А. не е разполагала със законни доходи за внасяне на учредителния капитал, поради което на основание чл. 151 ЗПКОНПИ продажната им цена (от 2015 г.) следва да се отнеме. Възразява срещу извода, че се касае до неналични суми.

Срещу основното решение е подадена насрещна въззивна жалба от Ц. Г. А., Ш.Х. М. Б., Г. Ц. Г., както и от „Ш. Х.“ ЕООД. Твърди се, че принудително отчуждаване може да има само за държавни или общински нужди, каквито в случая няма. Намира, че следва да се отнема само имущество придобито от престъпна дейност. Подчертават, че поради изчезване на документа му за самоличност той не е можел да работи и жена му е получавала парични средства от близки и приятели. Сочи се, че имотът е

неправилно отнет, тъй като парите за него са дадени от братовчед на Ш.Х.. Изтъкват, че А. е получила два транша – на 21.08.2015 г. от 4995,88 евро и на 9.09.2015 г. от 2998,70 евро, за което представя декларации от физическото лице, превело сумата. Счита, че имотът е неправилно оценен, както и че имуществото не е на значителна стойност. Твърди, че автомобилът „Алфа ромео“ е подарък от Ш. за Ц. за годеща им. Сочи, че автомобилът „Мерцедес МЛ 500“ е придобит за 6800 лв. с оглед състоянието му, а л.а. „Фиат“ е купен лично от Ц. в Австрия и няма никакви доказателства, че той е придобит чрез престъпна дейност. Същото според жалбата важало и за л.а. „Мерцедес Ц 220“, който бил заведен като актив в баланса на дружеството. Сочи се, че са отказани редица доказателствени искания, макар да са представени новооткрити документи. Твърди, че вещото лице, което е оценяло автомобилите само е снимало същите без вътрешен оглед, а отделно от това изтъква, че сегашното им състояние е лошо – повредени и разграбени.

В писмен отговор Ц. Г. А., Ш.Х. М. Б., Г. Ц. Г. и „Ш. Х.“ ЕООД оспорват жалбата на КПКОНПИ.

Въззивните жалби са подадени в срок, срещу валидно и допустимо съдебно решение, преценено като такова в съответствие с чл. 269 ГПК.

Софийски апелативен съд при преценка на доводите на страните и доказателствата по делото намира следното от фактическа и правна страна:

За да бъде основателно предявеното пред съд мотивирано искане с правно основание чл. 153 ЗПКОНПИ следва да се установят предвидени в закона предпоставки. На отнемане по реда на този закон подлежи незаконно придобито имущество – чл. 141, за което няма установен законен източник – чл. 5, ал. 1. За да възникне в полза на държавата специалното субективно право на конфискация следва да са установи кумулативното наличие на няколко материално правни предпоставки: 1) привличане на лице като обвиняем за престъпление, изрично посочено в чл. 108 от закона, 2) в рамките на извършена проверка на имуществото на това лице да е установено значително несъответствие, което според легалната дефиниция на § 1, т. 3 закона е онзи размер на несъответствието между имуществото и нетния доход, който надвишава определен размер (150 000 лева в конкретния случай) за целия проверяван период, 3) наличие на незаконно придобито имущество, което е такова, за което не е установен законен източник.

Няма спор, че срещу ответницата Ц.А. е повдигнато обвинение, за престъпление, визирано в ЗПКОНПИ, като изходът по наказателното производство е ирелевантен. (чл. 5, ал. 2). Искането на Комисията е насочено и срещу синът на ответницата, нейният съпруг и дружество, в което едноличен собственик на капитала е съпругът на А..

Основателността на предявения иск е поставена в зависимост на първо място от това да се установи, че има увеличение на имуществото на проверяваното лице в началото на изследвания период и в края му. По делото следва да се докаже значително несъответствие между придобитото от ответника имущество и нетния му доход (нетния доход е стойността на приходите, намалени с разходи на проверяваното лице и семейството му, като този нетен доход цели да установи свободната и разполагаема наличност от законни средства, която може да бъде използвана за придобиване на имуществото). Проверката е насочена към установяване на несъответствие, което ако надвишава 150 000 лева за целия проверяван период ще възникне основание за отнемане на имущество. Ако това значително несъответствие не бъде оправдано със законни източници на забогатяване, то последното е незаконно. (Решение № 13 от 13.10.2012 г. по конституционно дело № 6/2012 г. на КРБ).

В настоящият случай се установява (ССЕ, л. 953), че е констатирано несъответствие от минус 209 730, 45 лв., поради което е изпълнено посоченото по-горе условие за наличие на основание за отнемане на имуществото в случай, че същото не е оправдано със законни източници. По въведените в тази насока оплаквания от жалбоподателите-ответници съдът прием следното:

Застъпената теза, че в случая се касае до принудително отчуждаване, за което е необходимо установяването на държавни или общински нужди, както и че няма установена връзка между придобитото имущество и развивана престъпна дейност, не може да се сподели. В разглеждания случай се касае до т.нар. гражданска конфискация. За разлика от отменения предходен закон, ЗПКОНПИ не изисква като процесуална предпоставка за възникване на правото на иск да е налице влязла в сила осъдителна присъда по отношение на проверяваното лице. Престъпната дейност и образуването на наказателно производство е само повод за започване на проверката от Комисията и изхода

от наказателното дело е ирелевантен. Ето защо в настоящото съдебно производство не подлежи на установяване връзката между придобитото имущество и извършено престъпление. Както е посочено в решение № 13 от 13.10.2012 г. по к.д. № 6/2012 г. на Конституционния съд, (на което се позовава и ОС) на изследване подлежи имуществото, с което проверяваният е разполагал в началото и края на изследвания период, увеличението му през същия период от законни източници (трудова дейност, частно предприемачество, наследяване, сделки и пр.), направените през това време разходи и възникналите задължения. Ако се установи значително несъответствие, което не може да бъде оправдано със законните източници за забогатяване, остава логичното заключение, че произходът на забогатяването е незаконен. Законът създава правната основа за възстановяване на справедливостта чрез отнемане в полза на държавата на имущество, което като противозаконно придобито подлежи на връщане на обществото. В настоящото производство не се касае до соченото от жалбоподателите отчуждаване за държавна или обществена *нужда*. Касае се до гражданска конфискация на имущество, придобито с източник, който е незаконен. Това отнемане, въведено чрез закон, е в обществен интерес и не се изключва от общите принципи на международното право и практиката на ЕСПЧ.

На следващо място – не може да се приеме за основателно виждането, че след като дадено имущество е включено в баланса на ответното дружество, то същото не може да бъде обект на отнемане. Както се приема в практиката на ВКС (напр. определение № 560 от 23.06.2016 г. по гр. д. № 1964/2016 г., III г. о.), „незаконността на един доход се предопределя от порочността на основанието при неговото придобиване, като този порок не може да бъде саниран от декларирането на дохода, неговото облагане с данък и пр., доколкото това действие не отстранява порока на основанието за придобиването му.“. Казаното следва да се отнесе и към тезата, че неправилно е отнет един от автомобилите на ответниците по иска, тъй като той бил заприходен в баланса на дружеството. Ако се допусне, че дадено имущество, с неустановен източник на средства, придобива статут на придобито с легален източник на средства, само поради въвеждането му в счетоводния баланс, би се достигнало до заобикаляне на основната цел на закона, визирана по-горе – възстановяване в полза на обществото на придобита с незаконен източник на средства облага.

Не може да се възприемат оплакванията в жалбата, че А. е получавала средства от близки и приятели (по конкретно два транша – на 21.08.2015 г. от 4995,88 евро и на 9.09.2015 г. от 2998,70 евро) за да закупи отнетия имот. Превода на посочените суми от близки на семейството не може да бъде удостоверен с представени от тях декларации – последните по своето естество съставляват писмени свидетелски показания, които не са годно доказателствено средство по приложимия процесуален закон.

Не може да се приеме също и тезата, че автомобилът „Мерцедес МЛ 500“ е придобит за 6800 лв. с оглед състоянието му. В приетата по делото САТЕ е отразено, че към датата на придобиване на автомобила през 2014 г. пазарната стойност на същия е в размер на 28 366 лв. (л. 819). Експертът подробно е разяснил в о.з. защо е възприел тази стойност, какви методи за изчисление и оценка е използвал и не е счел, че заключението следва да се измени, а своевременни доказателствени искания от ответницата не е направила. Ето защо не следва да се приеме, че горницата над 6800 лв. е неправилно включена в имуществото, за което няма доказан източник на средства.

Не следва да се приема оплакването, че автомобилът „Алфа ромео“ не следва да бъде отнемат, тъй като съставлява подарък от Ш. (другият ответник) за Ц. за техния годеж. Това твърдение не е подкрепено с доказателства по делото и не се установява. Дори и да се приеме, че действително се касае до подарък от единия ответник в полза на ответницата, от значение за изхода на делото е да се установи, дали автомобилът е придобит със средства, които имат установен законен произход, тъй като се проверява и имуществото на самия Ш.. На последно място, дори да се приеме, че автомобилът е дарен и източникът за неговите средства е надлежно законово установен, вещта е с оценка от 11 189 лв. към дата на придобиване – ако тази сума се извади от отрицателната величина на несъответствието установена по делото, тя отново няма да попадне под предвидения в закона праг от 150 000 лв.

Тезата, че л.а. „Фиат“ е закупен лично от Ц.А. в Австрия не със средства от престъпна дейност, не може да обоснове извод, че постановеното отнемане на имуществото е неправилно. По правило *начина* (лично, чрез друго лице и пр.) на постъпване на определена имотна облага в патримониума на дадено лице е без значение, доколкото в производство по ЗПКОНПИ

предмет на проверка е източникът на средства и доколко същият има характер на законен такъв. Фактът, че А. е закупила лично превозното средство не води до извод, че средствата за това имат признат законен произход.

Както е посочено и в определение по доказателствата от 7.12.2021 г. не могат да се възприемат оплакванията, че оценката на леките автомобили не е отчела сегашното им състояние. Последното е неотносимо към установяване на стойността им към момента на тяхното придобиване.

Поради неоснователност на всички възражения на ответниците по иска тяхната жалба (насрещна) следва да бъде отхвърлена.

Относно оплакванията в жалба на комисията-ищец:

Основна теза в изложението на ищеца-жалбоподател е, че за отнемане на даденото имущество следва то да е налично в края на проверявания период, но ако то не е – на отнемане подлежи неговата парична равностойност (чл. 142 и чл. 151 ЗПКОНПИ). В решение № 263 от 18.12.2020 г., по гр.д. № 1293/20 г., IV ГО, се разяснява смисъла на цитираното правило, а именно - „законът позволява отнемането на имущество, което проверяваното лице е отчуждило, но имуществото се отнема от недобросъвестния приобретател, съответно неговата равностойност, ако приобретателят е добросъвестен (поради което прехвърлянето е противопоставимо на държавата). В тежест на ищеца е обаче да докаже, че имуществото съществува в края на проверявания период. Не е в тежест на ответника да доказва, че влязло в патримониума му имущество го е напуснало и по какъв начин.“. В най-новата практика (напр. решение № 191 от 15.02.2021 г. по гр. д. № 4768/2019 г., Г. К., IV Г. О. на ВКС, основаващо се и на предходна такава - решение № 129/08.06.2015 г., по гр. д. № 5562/2013 г., ГК, IV г. о., решение № 97/18.05.2018 г., по гр. д. № 3224/2017 г., ВКС, ГК, IV г. о.), е подчертано, че „предмет на отнемане могат да са *налични* средства, т. е. такива в икономическата им функция на запас от стойност (натрупани и неизразходвани средства) и в по-тясното им разбиране, налични по банкови сметки, ако за тях са налице и останалите условия за отнемане по закона. Не могат да бъдат предмет на отнемане обаче парични средства, преминали през банковите сметки на лицето или през неговото имущество, но неналични към датата на предявяване на иска, тъй като законът не предвижда такава възможност.“. В този смисъл може да се отнеме имущество, което е налично в

патримониума на лицето или е във владение на лицата по чл. 143, чл. 144, чл. 145 и чл. 146 от ЗПКОНПИ, а само в случаите, когато с него е сключена възмездна разпоредителна сделка с трето добросъвестно лице (поради която сделка отнемането е невъзможно), се присъжда паричната равностойност. В случаите, когато чрез получените парични средства, които не са налични към момента на предявяване на иска са придобити имущества, то на отнемане ще подлежат *тези* имущества. Паричните средства, които са изразходвани и не са налични, доколкото не е установено да са трансформирани в реални активи или да се намират по сметка на проверяваното лице или на лицата по чл. 143, чл. 144, чл. 145 и чл. 146 от ЗПКОНПИ, не попадат в предметния обхват на чл. 141 и чл. 142, ал. 2 от закона и не подлежат на отнемане. Тези парични средства могат да бъдат третираны като преминали през имуществото на проверяваното лице и не могат да се отнемат. ... Ако те са налице в края на проверявания период, те формират несъответствие и подлежат на отнемане, при наличие на съответните законови предпоставки. В тежест на ищеца е да докаже, какво имущество притежават проверяваното или свързаните с него лица в края на проверявания период. Не е в тежест на ответниците да доказват, че изтеглените суми или наредените плащания са вложени в придобиването на друго имущество или погасяване на задължения, както и че придобитото имущество е потребено, изоставено, обезценено (в т. ч. повредено или изхабено), унищожено или погинало. Ако в края на проверявания период лицето *притежава* незаконно придобито имущество, но то или някаква част от него *липсва* (освен при кражба, погиване или друго събитие, за което ответникът няма вина) или е отчуждена по *противопоставим* на държавата начин, отнема се неговата равностойност към този момент (решение № 97/18.05.2018 година, постановено по гр. д. № 3224/2017 година и решение № 263/18.12.2020 година, постановено по гр. д. № 1293/2020 година, двете по описа на ВКС, ГК, IV г. о.).

В разглеждания казус тъй като комисията-ищец не е провела соченото по-горе доказване, то и настояването ѝ за отнемане на сумите, за които искът е отхвърлен, е несъстоятелно.

Горният извод е относим като мотиви и за отхвърляне на жалбата на комисията срещу допълнителното решение. По делото е установено, че дружествените дялове от „Мира 4Джи“ ЕООД не са част от патримониума на проверяваното лице към края на извършване на проверката. Тяхната

равностойност от 100 лв. не може да бъде отнета – липсва проведеното по-горе доказване, което би позволило да се уважи иска и в тази му част.

С оглед изложените по-горе мотиви във връзка с въведените във въззивното производство оплаквания, настоящият състав намира, че постъпилите и от двете страни жалби се явяват неоснователни. При така формираните изводи решението на ОС Монтана следва да се потвърди изцяло – и в осъдителната и в отхвърлителната му част (в това числи и допълващото решение). Разноски на жалбоподателите не се дължат при този изход на делото.

Воден от горните мотиви съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 61 от 4.12.2020 г. и допълнително решение от 10.06.2021 г. по гр.д. № 110/19 г., ОС Монтана.

Решението може да се обжалва пред ВКС в месечен срок от съобщението до страните, че е изготвено.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____